

2013 - A 8. szám tartalomjegyzéke:

Címlap: A Kolozsvári Magyar Pedagóguskórus felvette Guttman Mihály nevét

Fotó+címlap: Gál Béla

Névadó hangverseny Guttman Mihály emlékére (Márkusné Natter-Nád Klára)	3-4. oldal
Károli Gáspár Díj átadása - (Szabó István püspök)	5. oldal
110 éves a Vass Lajos Kórus (Apats Gábor)	6-8. oldal
Ismét Zeneakadémia! (Kovács Mária)	8. oldal
Interjú Regős Zsolttal (Regős Amarilla)	13-14. oldal
Gyönyörűen fújd a flótád! - Interjú Kállay Gáborral (Kocsis Klára)	15-17. oldal
EUROPA CANTAT XIX Pécs 2015 - Felhívás -	18. oldal
Egy kis technika... 97. (Dr. Bruckner Adrienne)	19. oldal
55 éves a Pécsi Kamarakórus	20. oldal

	Berkesi Sándor:
	BETLEHEM VÁROSBA (Vegyeskár)
	Karácsonyi népdalrondó 9 - 12. oldal

KAPCSOLATÉPÍTÉS ÉS MESTERKURZUS A TÁVOL-KELETEN

Szabó Dénes a Nyíregyházi Cantemus Kórus igazgatója, Kossuth-díjas karnagy a napokban érkezett haza egyhetes Távol-Keleti útból. A november 6-tól 14-ig tartó utazás során a karnagy, Hong-Kongban, Tajvanban és Kínában tartott bemutatókat és mesterkurzusokat a nagyszámú hallgatóság előtt.

A délelőtt és délután zajló összesen 12 bemutató a távol-keleti szakemberek a Kodály-módszerrel, a relatív szolmizációval, kórushangképzéssel, a magyar kóruskultúrával, zeneszerzőkkel és a Nyíregyházán folyó világszínvonalú kórushangzás titkaival, gyakorlati megvalósításukkal kapcsolatban kaptak ismereteket. A megtisztelő meghívás, melyet a Cantemus Gyermekkar nyári Hong-Kong-Kína-Tajvan koncertkörút után kapott Szabó Dénes, mégsem elsősorban ezek miatt volt fontos, hanem a 2014-ben megrendezésre kerülő X. Jubileumi Cantemus Nemzetközi Kórusfesztivál szempontjából. Jubileumi fesztiválról lévén szó az előkészületek folyamatosan zajlanak 2012 óta és ennek a folyamatnak nagyon fontos része, hogy a kórusintézmény megtalálja a megfelelő csatornákat a fesztivál minél hatékonyabb propagálására és olyan kórusokkal vegye fel a kapcsolatot, akik a kórusmuzsika legszínvonalasabb előadói a világon. Többek között ezért is volt nagyon fontos Szabó Dénes útja előtt, fiának, Somának a spanyolországi Tolosa városában megtartott Nemzetközi Kórusfesztiválon való zsűrizése is. Szabó Dénes bemutatói során rendre feltűnt a karnagnak, hogy a távol-keleti szakemberek mennyire tájékozottak a nyíregyházi énekkarok hangfelvételeiből, ami részben az internet adta lehetőségeknek köszönhető, részben pedig annak, hogy a bemutatóra látogató karnagyok közül sokan emlékezetbe örökre bevésődött a Cantemus és Pro Musica név, hiszen 2002-ben a busani kórusolimpiáról 4 első díjjal és hat aranyéremmel hazaérkezett nyíregyházi lányok magasan a mezőny legjobbjai voltak. Azóta a kínai énekkarok félelemmel vegyes tisztelettel ejtik ki a nyíregyházi énekkarok neveit, hiszen ezen a versenyen a kínai kórusok három alkalommal is csak a második illetve harmadik díjat szerezhették meg. A hallgatók közül volt olyan is, aki még 1993-ban hallotta az Egyesült Államokban a Cantemust és azóta keresi a lehetőséget, hogy komolyabban is megismerhesse azt a munkát, melyből ilyen minőségű kórushangzás születik. Az út tanulságait elemezve Szabó Dénes kiemelte, hogy az érdeklődés a Cantemus Fesztivállal kapcsolatban olyan mértékű, ami a kórusintézmény jelenlegi lehetőségeit meghaladja. A visszajelzésekből úgy látszik, hogy akár 1000 énekes is szeretne 2014 nyarán részt venni a jubileumi rendezvényen. A hagyományosan erős Japán kapcsolatokkal együtt, a Cantemus énekkarai számára a „távol-keleti nyitás” tehát minden bizonnyal egy jó döntésnek bizonyult és remélhetőleg hosszú távon is működőképes marad.

Szilágyi Szilárd

ZeneSzó

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége - KÓTA - lapja XXIII. évfolyam. A szerkesztőbizottság elnöke: Márkusné Natter-Nád Klára
 Tagjai: Kéry Mihály, Nógrády László, Ruthner Judith, Vajna Katalin, Vass M. Katalin Főszerkesztő: Vadász Ágnes
 A szerkesztőség címe: 1011. Budapest, Szilágyi Dezső tér 6. I. em. 4. Tel.: 225 3713, E-mail: kota@kota.hu Postacím: 1537 Budapest, Pf. 406
 Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség fenntartja az írások szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
 A szerkesztőség írásbeli engedélye nélkül a lapban közöltek nem használhatók fel.
 Kiadja: A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége - KÓTA. Felelős kiadó: Vadász Ágnes főtítkárné
 A lap a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelenik meg.
 Előállítja: Gál Béla - Grafika Reklám 2112 Veregyház, Fő út 84. E-mail: asreklam@freemail.hu Tel./fax: (06-1) 376-84-90
 HU ISSN 1215-0436
 Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága 1008. Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél.
 E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu Faxon: (06-1) 303-3440 További információ: (06-80) 444-444
 Egy példány ára 300,-Ft Előfizetési díj egy évre 3000,-Ft (10 szám)

NÉVADÓ HANGVERSENY GUTTMAN MIHÁLY EMLÉKÉRE

Sokan ismerték és még többen hallottak Kolozsvár neves zenepedagógus-karmesteréről Guttman Mihályról. „Az éneklő Erdély a cél” címmel riport beszélgetés jelent meg 85-ik születésnapja alkalmából Benkő Judit a kolozsvári rádió szerkesztőjének tollából, 2011-ben a ZeneSzó hasábjain. 2012-ben Guttman Mihály közölte beszámolóját A Magyar Kultúra Napjának megünnepléséről Kolozsváron, amit a – 2008-ban elkészült – csodálatos Makovecz tervezte Törökvágási Református Templomban tartottak. A következő évben, 2013 májusában Angi István szavai közvetítették Guttman Mihály földi távozásáról szóló szomorú híradást, mikoris végső búcsút vettek tőle a Házsongárdi temetőben.

Am egy félév elmúltával díszes meghívó érkezett, Guttman Mihály Emlék- és névadó hangversenyére.

AKOLOZSVÁRIMAGYARPEDAGÓGUSOKKAMARAKÓRUSA 2013. november 6-án, tartotta ünnepi névadó hangversenyt Kolozsváron a Protestáns Teológiai Intézet Dísztermében

Gárdonyi Zoltán: Bocsásd meg, Úr Isten, majd Knut Nystedt: Laudate kórusművének bensőséges hangulatú előadásával – Bedő Ágnes vezényletével – köszöntötte a kórus a megjelent ünneplő közönséget.

Dr. Angi István esztéta, a kolozsvári egyetem nyugalmazott professzora, a hűséges jóbarát emelkedett szólásra Guttman Mihály karnagyi tevékenységének méltatására. (Elhangzott beszédből idézünk)

– Guttman Mihály reneszánsz kori személyiségek sokoldalúságát tükröző életművében az énekkari kultúra gondos és kitartó művelése központi helyet foglalt el. Jól tudta, és előadó művészetében fennen hirdette, hogy a kórus minden kiemelkedő korszak zenei műveltségének a próbakövét jelentette és jelenti mind a mai napig. Valóban, az énekkari élet a zenei világ reprezentatív életmódja. Ebbe az életmódba, az iskolai, a hivatásos és amatőr keretek egyikébe vagy másikjába, de mindig a zene szeretetének személyiség formáló hullámhosszán, minden zeneszerető gyermek és felnőtt, fiatal és idős egyaránt valamilyen módon beleilleszkedik, akár mint alkotója, vagy előadója, akár mint menedzsere vagy befogadója ennek az életmódnak.

Guttman Mihály, zenekultúránk építője és védelmezőjeként, ismerve az énekkarok orfeuszi hatékonyságát, a kórusművészet szó szerint valamennyi formáját művelte, alakította, szorgalmazta.

Gondoljunk a Romániai Dalos Szövetség rendszerváltás utáni megújulásában végzett, csodálatra méltó munkájára, az Éneklő Erdély jeliségében sorra alakuló amatőr énekkarokat irányító tevékenységére, avagy a Réty-i ifjúsági zenetábor Eldorádójának már-már mesebeli mágusra emlékeztető mentorára.

– Mégis, mint hivatásos karnagy az iskolai kórus igézetes világában fejtette ki több évtizedes, felejthetetlen előadói művészetét. Felejthetetlen művészet marad ez, virágzó szakasz életéből, benne az iskolai munka mérhetetlen energiát, és talán még ennél is több türelmet és kitartást követelő odaadásával. A Kolozsvári Zenei Líceum igazgatótanára és karmestereként remekül hangolta össze énekkari és a zenekari munkásságát. Máig emlékezetesek tartalmi formai mesterfogásai, amelyek mindenike a felfedezés örömeivel bilincselte le tanítványait, a szebb és jobb, a nem csak az újszerű, hanem a valódi új követésében. Gondolok itt sok minden mellett

az ének- és hangszerkultúra színviszonyainak őrá valló kombinációira, hangszemélyének sokféleségére, amely műalkotásról műalkotásra mindig újra fogalmazódott és legtöbbször a vártnál is túl a váratlanság örömeiben részesítette közönségét.

– **Áldott nap a mai. Névadóünnepély napja.** A névadás, máig őriz valamit mágikus eredetéből, az átviteli mágia őstípusából. Egyben rész az egészről. Metonímia, névcseré. Akit nevének szólítunk elcseréltük a nevére, és bizonyos mértékig uralkodunk fölötté: tudjuk a titkát, azt hogy így hívják őt. Milyen varázslatosan többértelmű szó ez magyarul: hívjuk őt, őt hívjuk. Többszörös jelentésében átlépi a névcseré egyszerűségét. A Kolozsvári Magyar Pedagógusok Kamarakórusa Guttman Mihály énekkarának hívhatja magát, ám ma a névadó Guttman Mihály hívja őket. Arra hívja, hogy tovább építsék az utat, a hazai énekkari művészet történelmi útját értékeink alkotásának, védelmének, birtokbavételének útját. –

Ezt követően a kórus imádsággal tisztelt Mestere előtt, megszólaltatva: Giuseppe Verdi: Ave Maria és Csemiczky Miklós: Pater Noster műveit. A romantikus Anton Bruckner: Locus iste és Orbán György: 126. zsoltára, „Hatalmas dolgokat tett velünk az Úr” meggyőző erővel szólalt meg.

Dr. Székely Árpád karnagy, a Kolozsvári Református Kollégium igazgatója, az egykori tanítvány emlékezett Guttman Mihály pedagógiai tevékenységére.

Guttman Mihály tanár úr

Olyan idegenül hangzik. Nem is tudtuk így szólítani. Olyan bizalmas és olyan meghitt és családias volt az, hogy Misi bácsi. Nem is ragaszkodott sem az igazgatói rangjához, pedig egy kitűnő iskolát hozott létre, épített fel hittel, fantasztikus akarattal és kitartással, ... sem a tanári címéhez, és éreztük nem csak mi (én második után kerültem a Zenelíceumba), de a román gyermekek is, hogy jól esik neki a Misi bácsi megszólítás, mert Misi bácsi csak egy volt a Kolozsvári Zenelíceumban, és nem hiszem, hogy

lesz még valaha, valaki, aki ezt a helyet így be tudná tölteni.

Mi, kisdíákok Misi bácsit roppant nagynak és erősnek láttuk, akinek rengeteg energiája volt reggeltől estig ott lenni, dolgozni, tanítani, nevelni, zenekart, énekkart szervezve, kamarazenét vezetve, osztályfőnökséget vállalva, koncertekre, versenyekre készülve, de ugyanakkor megállni bárkivel beszélgetni, tanácsot adni, segíteni, mosolyogva bátorítani.

Tisztelte is mindenki és szerette, mert később váltak hasznossá a tanácsai, a szakmai irányítása, sokunk számára követendő, példamutató élete. Hálát adhatunk Istennek, hogy tanárunk lehetett.

Aki hisz énbennem, ha meghal is él, olvassuk az ígét, és az ige mindig igazat mond. Ma már nem közöttünk élsz, hanem bennünk, a sok száz, vagy inkább ezer volt diákokban, akik a szívükbe zártak egy életre.

Mint a Református Kollégium igazgatója, most is előttem van, ahogyan számtalanszor felkerestél és korodat meghazudtoló energiával szerveztél, mozgattál minket, fiatalabbakat, biztatva a magyar zenekultúra művelésére, megőrzésére, átadására és a kórusmozgalom nemzetépítő feladatára.

Fantasztikus volt az a munka is, amit a Romániai Magyar Dalosszövetség élén kifejtettél, nagy összefogásra lesz szükség ezt magas szinten folytatni.

Egy ilyen pedagógusi életpályáról pár mondatban beszélni hálátlanság, ezért én a bocsánatodat kérem, mert érzem, hogy onnan fentről Gabi nénivel együtt mosolyogva nézitek a mi forgolódásainkat. És aki ma is mozgat, az lehet, hogy Te vagy, aki része lettél az életünknek.

Ady szavaival csak annyit tudok mondani a magam és diáktársaim nevében: Misi bácsi **köszönöm, köszönöm, köszönöm.**

Könnyeivel küszködve szólalt meg ezt követően a kórus, és talán még erősebb érzelmi töltést jelentett, hogy e hangverseny műsorával közvetítette a magyar kórusművészet értékes gyöngyszemeit. A következőkben felhangzott: Kodály Zoltán: Sík Sándor Te Deuma; Bárdos Lajos: Jeremiás próféta könyörgése; Kodály Zoltán: Öregek. A zeneileg kiválóan megformált művek különös erénye a mélyen átértzett előadásban rejlett.

A kórus bemutatását Dr. Benkő Judit a Kolozsvári Rádió szerkesztőjének elismerő szavai méltatatták. Az énekkar 2007 októberében alakult. A kórus alapító karnagya **Bedő Ágnes**, Jagamas János díjas karnagy, zenetanár. A kórus létszáma 25-30 közötti, tagjaik különböző szakú pedagógusok, zenetanárok.

Heti rendszerességgel próbálnak, tevékenységüket lelkiismeretes munka, megbízhatóság, jókedvű csapatszellem jellemzi. A méltatás különösen kiemelte, hogy a karnagy mosollyal teli lénye „hangba csalja” énekeseit. A kórus jellegzetes hangzása kifejezője áradó élet-szeretetüknek.

Repertoárjukon főként a magyar muzsika gyöngyszemeit szóltatják meg, de szerepelnek reneszánsz, klasszikus és romantikus szerzők alkotásai, valamint erdélyi magyar szerzők művei is. Szerepléseik során a hazai rangosabb kórusfesztiválok gyakori vendége. És éppen most említhetjük meg a következő héten sorra kerülő rádió szereplésüket.

A kórus a Romániai Magyar Dalosszövetség egyik alapegyüt-

tése. A Szövetséget a rendszerváltozás után Guttman Mihály alapította újra és annak örökös tiszteletbeli elnöke volt és maradt. Az értékes hagyományörzés hűséges folytatója, aki már a

családi otthonban szívta magába és örökölte az elkötelezett hivatástudatot, a legméltóbb örökös, a választott új elnök **Tóth Guttman Emese.**

A kórusal együttműködve folytatják közösen a követendő utat.

A műsor befejező részében Bedő Ágnes finoman árnyalt, ugyanakkor határozott vezényletével, hangzottak fel Kocsár Miklós: Hegyet

Guttman Mihály Magyar Pedagóguskórus, Vezényel: Bedő Ágnes

hágék; Bárdos Lajos: A madár fiaihoz; és Bartók Béla: Négy tót népdal című művek, ez utóbbit zongorán kísérte: László Györgyi. Ezt követte a kedves meglepetés, a névadás külső megjelenési formája. Felejthetetlen emlékül minden énekes számára új tékát osztottak, azon arany betűkkel a **GM** monogram.

Ráadásaként a névadó „Misi bácsi” kedves humorára emlékezve Genee-Herzl: Olasz saláta-ját adták felszabadult vidám hangulatban.

A hangversenyt követően siker, öröm, ünnepelés vette körül az énekeseket, akik méltó módon tisztelegtek és emlékeztek nagy tanítómesterük és példaképük előtt, maradandó emléket hagyva e hangversenyről valamennyi jelenlévő számára.

Az örömnépet állófogadás zárta, ahol közvetlen baráti hangulat keretében fejezhették ki köszönetüket a meghívott vendégek, további sok sikert, eredményes örömteli munkát kívánva a **Guttman Mihály Magyar Pedagóguskórusnak.**

Márkusné Natter-Nád Klára

KÁROLI GÁSPÁR-DÍJ ÁTADÁSA

Október 31-én délelőtt, a Reformáció emléknapja alkalmából, ünnepélyes keretek között adta át a hittudományok területén és a vallási életben végzett kiemelkedő munka elismeréseképpen Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere és Hölvényi György, egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár a Károli Gáspár-díjakat az Emberi Erőforrások Minisztériumának Tükörtermében. Kitüntetésben részesültek:

Berkesi Sándor zeneszerző, zenepedagógus, a Debreceni Református Kollégium Kántusának karnagya, Dr. Fabiny Tibor, a Károli Gáspár Református Egyetem tanára és A. Molnár Ferenc nyelvtörténész, filológus

Laudáció

„Aki megért
S megértet
Egy népet
Megéltet”

– mondta Kányádi Sándor „Játszva magyarul” című versében. Hát mennyivel inkább az, aki az ének titkos hatalma révén teszi ezt! Ő, Berkesi Sándor, a Debreceni Kollégium Kántusának karnagya, és számos más tisztség betöltője, aki esetében a tiszt nem titulus vagy stallum, hanem karnagyi dobogó és munka. Hogy a magyar protestáns éneklés immár énekkultúra s nem kegyes dalárda, abban Berkesi Sándornak elévülhetetlen érdemei vannak. Hogy a karnagy, a tanár, a zeneszerző és zenetudós majd öt évtizedes állhatatos, olykor makacs, ihlető és átszellemült munkája mit termett valójában, azt ez a díj és a benne foglalt hálás méltánylás csak töredékes gesztussal tudja megköszönni.

Ha személyesen is szólhat a laudátor, azt mondhatom: Berkesi Sándor volt az a tanárom, aki megtanított tanulni egy olyan korban, amikor káprázatos tehetségek is engedték rezignáltan földre hullani azt, ami jó, igaz és szép. Az együtténeklés fölülmúlhatatlan nagyszerűségét is ő tanította meg. A protestáns népi énekektől kezdve a legmagasabb rendű műalkotásokig értő és ihlető módon mutatta be, adta tovább az istendicsőítés méltóságát. De mélyen meg vagyok győződve arról, hogy ezt velem együtt sok ezren elmondhatják, nemcsak Magyarországon és Kárpátmedencében, hanem szerte a világon, ahol zeng a magyar zsoltár.

Tehát mi tanítványok, egykori és mai kóristák, éneklők és dűnnyögők, mind-mind köszönjük, Tanár Úr!

„Hogyha énnékem szárnyam lett volna,
Mint az galamb elröpültem volna.
Hogyha az Isten engedte volna,
Innét én régen elfutottam volna.”

– éneklé a Psalmus Hungaricus Dávidja.

Köszönjük hogy mi, akiknek nem adatott szárny és elröpülés, megengedés és elfutás, megérthettük, hogy ez nem szerencsétlenség, hanem nagy ajándék, mert éppen Berkesi Sándor révén a leggazdagabb világot találhattuk meg, hiszen sosem a helyünk és a helyzetünk, hanem mindig a szívünk rejti a kegyelem énekét és dicsőség szimfóniáját.

„Felfelé nézz. Ha szárnyad nincs: kapaszkodj” – mondja egy mai költő (Szabó T. Anna) – ha nincs szárnyad: énekelj – mondom én. Isten éltesen Tanár Úr!

Szabó István püspök

Károli Gáspár-díj átadása 2013. 10. 31.

110 ÉVES A VASS LAJOS KÓRUS

A Vasas Művészegyüttes Alapítvány által működtetett **Vass Lajos Kórus** 2013-ban ünnepli fennállásának 110. évfordulóját. Az Ars maior versenyminősítéssel rendelkező amatőr kórus meghatározó szereplője a főváros és az ország zenei életének, sőt külföldön is sokat tesz a magyar kórusirodalom megismertetéséért.

Több ősbemutató fűződik a nevéhez, tagjai még Kodály Zoltán kezei alatt is énekelhettek.

A Vass Lajos Kórus jubileumi koncertsorozatának csúcspontjaként valósult meg május 4-én a Budapesti Olasz Kultúrintézetben a magyar és olasz művekből összeállított koncert, melynek középpontjában Puccini: *Messa di Gloria* című darabja állt. A hangversenyen a – szintén a Vasas Művészegyüttes Alapítvány égisze alatt működő – **Vass Lajos Kamarakórus** mellett közreműködött a **Budapesti Monteverdi Kórus** és az **ELTE Eötvös Művészeti Együttes Egyetemi Koncertzenekara**, valamint *Hajdú András* tenor és *Labant Árpád Bence* basszus szólisták. A teltházas koncert nagy sikert aratott, ami kiváló alkalmat ad arra is, hogy megemlékezzünk a kórus 110 éves történetéről.

1903 márciusában az épületlakatosok budapesti szakegyületének választmányában vetődött fel a szakma saját dalkarának megszervezése, aminek eredményeképp 1903 októberében – 120 fős tagsággal, ekkor még férfikarként – létrejött a Budapesti Épületlakatosok Dalkara.

A *Szabó Károly* zenetanár vezetésével indult, majd *Czigler Béla* karnagy által átvett kórus 1911-ben felvette a **Budapesti Vasasok Dalkara** nevet, és ennek mintájára rendre alakultak az országban a vasas kórusok. Az I. világháború után megszakította ezt a gyors ütemű fejlődést, az énekkar csak 1921-ben tudott újrászerveződni: ekkor viszont már saját, zenés mottót is alkotott, ezzel kezdte minden fellépését: „*Szálljon dalunk, mint bérc fölött száll-száll a büszke sas, / Hirdesse zord balsors között: győz küzdve a Vasas!*” – állt a

1953 Margitszigeti koncert

Vanczák János szövegét és Kiss Károly zenéjét egyesítő jeligében.

1926-ban az első országos dalosünnepségen is részt vett a kórus, a következő évben pedig megrendezte első önálló hangversenyét. 1926-ban már fellépett a világ munkásdalosainak Hannoverben megrendezett találkozóján is – ahol a német újságok a fesztivál legjobb énekkaraként méltatták.

Az 1930-as évekre az énekkar kialakította saját repertoárját – mely már akkor is jórészt kortárs magyar művekből állt –, és több rádiós szereplése is volt. *Krén Gézát* a karnagy posztján *András Béla* váltotta, aki aztán – kisebb-nagyobb megszakításokkal – 1937-től 1962-ig irányította az énekkart. Az ő nevéhez fűződik a kórus vegyeskarrá alakítása, amire 1948-ban került sor, miután az együttes megnyerte a Nemzetközi Munkásénekkari Versenyt. *András Béla* személyes kapcsolatban állt Kodály Zoltánnal, így 1937-ben a kórus az országban másodikként adta elő a zeneszerző *Fölszállott a páva* című művét, 1951-ben pedig Kodály dirigálta is a vegyeskart, a Mátrai képeket szólaltatta meg a kórus a kezei alatt.

1951-től a kórus a Vasas Népi Együttes részeként működött, 1962-től viszont már a Vasas Központi Művészegyüttes kötelékében szerepelt. Ebben az évben vette át *András Bélától* a karna-

1986 Nemzeti Galéria

gyi teendőket a később Erkel-díjat kapott zeneszerző és karnagy, *Vass Lajos*, akit aztán a *Röpülj, páva!* című televíziós vetélkedő vezetőjeként ismert meg az ország.

Vass Lajos követte elődje szellemiségét – Kodálytól például a hivatásos együttesek körében betiltott Zrínyi szózata a Vasas Kórus előadásában került bemutatásra. Az ő irányítása alatt bővült is az énekkar repertoárja: a XX. századi magyar kóruszene mellett a barokk zene is helyet kapott, majd a magyar népdaltól a gregoriánon át az operáig gyakorlatilag minden műfaj meghonosodott a kórus műsorán.

Az első nagy erőpróbát az 1964-ben, Franciaországban rendezett *Europa Cantat* jelentette, ahol az énekkar óriási sikerrel adta elő Orff: *Carmina Burana* című művét. A Vasas Kórus 1966-ban a Bartók Nemzetközi Kórusversenyen is kiemelkedően szerepelt, megkapta az I. helyezettnek járó Aranykoszorút.

A Vasas Kórus innentől kezdve nemcsak a hazai, de a nemzetközi szakmai fórumokon is előkelő rangot szerzett. Az

1981 Spittali Nemzetközi Verseny

akkori szocialista államok mellett Belgiumban, Svájcban, Ausztriában, Írországon és Walesben is megfordult – az utóbbi helyszínen rendezett 1978-as Llangollen-i Nemzetközi Kórusverse-

2003 Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny

nyen el is nyerte a nagydíjat. A Llangollen International Musical Eisteddfod verseny, amelyre a mai napig évente több mint ötezer énekes, zenész és táncos érkezik a világ körülbelül ötven országából.

A nyolcvanfős kórus a rangos nemzetközi versenyen három kategóriában indult, és mindhárom kategóriában díjat nyert: két első és egy harmadik díjat. „A Budapestről érkező vasemberek tegnap meghiúsították a walesiek egyetlen reményét, hogy megismétlik tavalyi hármas győzelmüket. A Vasas Szakszervezet kórusa – Vass Lajos karnagy vezetésével, akinek a vezetéknéve igen ideillően szintén fémet jelent – nyerte ennek a hétnek a két nagy trófeáját, a vegyeskari kategóriában tizenhét kórust megelőzve” – méltatta a kórust a helyi Western Mail 1979. július 8-i száma.

A kórus 1969 és 1971 között háromszor is megkapta a Magyar Rádió Kóruspódiuma „kiváló teljesítményért” járó plakettjét.

1971-ben a kórus a diósgyőri várban mutatta be Vass Lajos: Mathias Rex című oratóriumát, amelyet a zeneszerző Miskolc város felkérésére írt. A mű végleges, átdolgozott verzióját aztán 1990-ben – Mátyás király halálának 500. évfordulójára emlékezve – a Mátyás-templomban is előadta a kórus, a KÓTA rendezésében.

1983-ban – fennállásának 80. évfordulójára – a kórus elkészíthette első önálló hanglemezt, és a nyolcvanas években tovább növelte ázsioját külföldön, például Spanyolországban és számos németországi fellépésen is. 1986-ban és 1994-ben MSZOSZ Művészeti-Kulturális Díjban részesült, amelyet a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége (MSZOSZ) ítél oda.

Vass Lajos 1992-ben bekövetkezett haláláig irányította a kórust, amely 1994-ben fel is vette a nevét, azóta Vass Lajos Kórusként működik. Nemcsak a névfelvétel, de a következő karnagy, Somos Csaba is biztosította, hogy Vass Lajos örökségét tovább ápolta a kórus. Somos Csaba egy kétéves megszakítással 2009-ig állt a kórus élén, azóta a vegyeskARBól alakult Vass Lajos Kamarakórust dirigálja. A közbenső időben Hornyák Tamás, illetve Kabdebó Sándor vezette az énekkart. A Vass Lajos Kórus jelenlegi karnagya Fügedi-Bárd Judit, aki Somos Csaba mellett évekig volt másodkarnagy, eközben végezte el a Zeneakadémia DLA Karvezetés szakát, ahol Vass Lajos munkásságáról írta a szakdolgozatát.

A kórus a kilencvenes években is a hazai amatőr énekkarok élvonalába tartozott, és tartozik ma is: 1996 és 2004 között háromszor szerzett „summa cum laude” hangverseny-minősítést, majd ars maior minősítést kapott 2010-ben.

A Vass Lajos Kórus 2003-ban már fennállásának 100. évfordulóját ünnepelte: először a Stefánia Palota Ovál Termében tartott a cappella lemezbemutató koncertet, utána a Pesti Vigadó Hangversenytermében adta elő a Carmina Buranát. Az évforduló alkalmából a kórust a Vasas Szakszervezeti Szövetség Vasas Művészeti Nívódíjjal tüntette ki. Rendszeres szereplője volt a Bartók Rádió néhány éve megszűnt, Kóruspódium című műsorának, valamint a Fővárosi Önkormányzat által rendezett március 15-i ünnepségeknek.

Közben a külföldi szereplések sem maradtak el, a kórus 2005-ben a franciaországi Multiphoniades Fesztivál díszvendége volt, ami igen nagy megtiszteltetés, tekintve, hogy a találkozó az észak-franciaországi régió legjelentősebb zenei fesztiválja. 2008-ban a kórus Salzburgban és Linzben közreműködött a Junge Philhar-

2012. Színházterem, karnagy: Fügedi Bárdi Judit

nie Salzburg (JPS) fennállásának 10. évfordulója alkalmából rendezett hangversenyen, ahol Franz Schmidt: Das Buch mit sieben Siegeln című oratóriumát mutatta be – egy olyan darabot, melyet nehézsége folytán nem csak az amatőr, de a professzionális kórusok is ritkán tűznek műsorra. A kórus 2010-ben részt vett a prágai 20. Nemzetközi Adventi és Karácsonyi Zenei Fesztiválon, idén az osztrák Chorvereinigung Wien-Neubau kórusal adott közös koncertet Budapesten, 2013. augusztus 20-án pedig Csíkszeredán tartott ünnepi koncertet.

A jelenleg több mint 60 fővel működő kórus

ISMÉT ZENAKADÉMIA!

Nagy szó, hogy a felújított Zeneakadémia Nagytermében ismét üdvözölhettük a **Szent István Gimnázium Jubileumi Szimfonikus Zenekarát**. A koncerten a közönség soraiban az alapító karmester, a 95 éves **Záborszky József** is megjelent. A Jubileumi Szimfonikus Zenekart az együttes 50. évfordulóján hozták létre azok a nem hivatásos zenészek, akik régen Záborszky József hívására jöttek össze, és műszaki, orvosi, vagy tudományegyetemi diplomát szerezve még mindig hűségesek hangszerükhöz és a magas színvonalú zenekari együtt-muzsikáláshoz.

A Liszt-születésnap nyitókonzert után alig 10 nappal, november 3-án vasárnap délelőtt ismerős falak között, mégis új környezetben, hatalmas közönség üdvözölhette a Zeneakadémia Nagytermében az évtizedek óta rendszeresen szereplő muzikusokat.

A hangverseny első felében klaszikus műveket hallottunk.

Beethoven „Fidelio” c. operájának nyitánya vezette be a koncertet. Utána Mozart d-moll zongoraversenyét (K. 466) hallottuk. A fiatal szólista, a Szent István Zeneművészeti Szakközépiskola tanára, **Szabadfi Mónika** nemcsak nagyszerű zongoraművészetét mutatta be, hanem stílushű zeneszerzőként is megnyilatkozott: Mozart zongoraversenyét ugyanis saját kadenciájával játszotta.

A szünet után a **ProFun Vegyeskar** (**Énekes Katalin**), a **Szent Antal Kórus** (**Déri András**), a **Vasas Művészegettes Vass Lajos Kórusa** (**Fügedi-Bárd Judit**) és a **Vass Lajos Kamarakórus** (**Somos Csaba**) is bevonult. A zenekarral először Kodály „Vértanúk sírján” c. darabját adták elő. Az 1945-ben született mű igen ritkán hangzik el, ismertetésére ezért térek ki. Ez is az „Ének Szent István királyhoz” egyik feldolgozása. A szöveg a Bozóky énekeskönyvből (1797) származik. A hosszú, 10 perces zenekari bevezető után a vegyeskartól csak az 1. versszakot halljuk. Az érdekes zenekari bevezetőben más Kodály-művek motívumai is felcsendülnek, hallani véltem pl. „A magyarokhoz” c. kánon dalmát is. Kodály valószínűleg a II. világháború befejezésére, az ele-

rendszeresen fellép különféle ünnepekhez kötődő rendezvényeken és jótékonyági hangversenyeken. Folyamatosan próbálja frissíteni a közönséggel való kapcsolatát: az utóbbi években például „utcazenélésbe” kezdett, a főváros közterein adott több alkalmi koncertet, valamint közreműködött a Palotanegyedben rendezett Kórusok Éjszakáján is, amelynek célja szintén az volt, hogy a közterületek kulturális színtérré váljanak.

A kórusnak nemcsak művészeti tevékenysége, de közösségteremtő ereje is meghatározó, a tagok rendszeresen szerveznek közös programokat, kirándulásokat, a régi tagság pedig mind a mai napig visszajár egy-egy jelentősebb koncertre.

Apats Gábor

settek emlékére komponálta a művet. A zenekari bevezető egy másik magyar zeneszerző keze munkáját is magán viseli: hangszerelését Farkas Ferenc fejezte be.

A koncert fénypontja a befejező „Budavári Te Deum” volt. *Szólistái Geszthy Veronika* (szoprán), *Bokor Jutta* (alt), a győri *Wendler Attila* (tenor) és *Berczelly István* (basszus) voltak. (Az alt- és basszusszólista már többször szerepelt az István-zenekar koncertjén). Talán szimbolikus, hogy 2 éves szünet után az első zeneakadémiai koncerten tűzte műsorra az előadó-

apparátus azt a művet, amit Kodály Budavár visszafoglalásának 250. évfordulójára írt.

A Szent István Jubileumi Szimfonikus Zenekar több mint fél évszázadot tudva maga mögött, otthonosan muzsikált a Zeneakadémia Nagytermében. Ez az otthonosság stabil talaja volt a hangversenynek, támaszt adva a négy énekkarnak és a szólistáknak.

A vezénylő **Ménesi Gergely** – aki évekig volt nem kisebb együttes, mint a váci Vox Humana kórus karnagya – biztos irányítója volt a hangversenynek. Hallatszott-látszott, hogy kölcsönös a karmester és a zenekar egymás iránti szeretete. Hajdani zenekari hegedűsükkel, a most már országSZerte ismert karmesterrel – aki Győrtől Pécsig már több feladatot is ellátott – szép élményei vannak a

muzikusoknak. Reméljük, ezután is jut ebből a koncertre-járóknak.

A hangversenyt az „István-koncertek” örök műsorvezetője, **Zelinka Tamás** konferálta.

Nemcsak műsorvezetést kaptunk tőle, hanem hangsúlyozta a Zeneakadémia Nagytermébe való visszatérés jelentőségét is. Igényeljük és köszönjük ezt a műsorvezetést, ezt bizonyították az öneki szóló tapsok is.

Kovács Mária

Az átadás pillanatai

BETLEHEM VÁROSBA

Karácsonyi népdalrondó

Berkesi Sándor
(1982/1992)

A Jubiloso, marcato (♩=152)

S. *3/4*
8/8
Bet - le - hem vá - ros - ba, ron - gyos is - tál - ló - ba ma szü - le - tett
mé - hé - től, drá - ga szent vé - ré - ből Meg - vál - tónk lett.

A. *3/4*
8/8
Bet - le - hem vá - ros - ba, ron - gyos is - tál - ló - ba ma szü - le -
Egy Szűz - nek mé - hé - től; drá - ga szent vé - ré - ből Meg - vál - tónk

T. *3/4*
8/8
Bet - le - hem vá - ros - ba, ron - gyos is - tál - ló - ba ma szü - le -
Egy Szűz - nek mé - hé - től, drá - ga szent vé - ré - ből Meg - vál - tónk

B. *3/4*
8/8
Bet - le - hem vá - ros - ba, ron - gyos is - tál - ló - ba ma szü - le -
Egy Szűz - nek mé - hé - től, drá - ga szent vé - ré - ből Meg - vál - tónk

S. *1.* *2.*
Egy Szűz - nek Kit an - gyal hir - de - tett, Pász - tor - nak je - len - tett.
tett lett. Kit an - gyal hir - de - tett, Pász - tor - nak je - len - tett.

A. *7*
tett lett. Kit an - gyal hir - de - tett, Pász - tor - nak je - len - tett.

T. *8*
tett. lett. Kit an - gyal hir - de - tett, Pász - tor - nak je - len - tett.

B. *7*
tett. lett. Kit an - gyal hir - de - tett, Pász - tor - nak je - len - tett.

S. *18*
Ki ő - tet i - mád - ni és di - cső - í - te - ni mél - tó - vá tett.

A. *18*
Ki ő - tet i - mád - ni és di - cső - í - te - ni mél - tó - vá tett.

T. *18*
Ki ő - tet i - mád - ni és di - cső - í - te - ni mél - tó - vá tett.

B. *18*
Ki ő - tet i - mád - ni és di - cső - í - te - ni mél - tó - vá tett.

B Rubato (♩ = 58)

<p><i>mf</i> 1. Sö-tét éj - jel An-gyal szá-l lott</p> <p><i>p</i> 2. Ott a ta - nyán Kik vir - raszt - va</p> <p><i>f</i> 3. Kel - je - tek fel Föl - le - li - tek</p>	<p>Bet - le - hem tá - já - ra a pász - tor - ta - nyá - ra.</p> <p>pász - to - rok va - lá - nak, ő - ri - zék a nyá - jat</p> <p>in - dul - ja - tok gyor - san! pusz - ta is - tál - ló - ban.</p>	<p>1. Meny - nye i fény ter - jedt széj -</p> <p>2. Lát - tá - ra e cso - dás fény -</p> <p>3. Nem pa - lo - ta a la - ká -</p>
<p><i>mf</i> 1. Sö-tét éj - jel An-gyal szá-l lott</p> <p><i>p</i> 2. Ott a ta - nyán Kik vir - raszt - va</p> <p><i>f</i> 3. Kel - je - tek fel Föl - le - li - tek</p>	<p>Bet - le - hem tá - já - ra a pász - tor - ta - nyá - ra.</p> <p>pász - to - rok va - lá - nak, ő - ri - zék a nyá - jat</p> <p>in - dul - ja - tok gyor - san! pusz - ta is - tál - ló - ban.</p>	<p>1. Meny - nye i fény ter - jedt széj -</p> <p>2. Lát - tá - ra e cso - dás fény -</p> <p>3. Nem pa - lo - ta a la - ká -</p>
<p><i>mf</i> 1. Sö-tét éj - jel An-gyal szá-l lott</p> <p><i>p</i> 2. Ott a ta - nyán Kik vir - raszt - va</p> <p><i>f</i> 3. Kel - je - tek fel Föl - le - li - tek</p>	<p>Bet - le - hem tá - já - ra a pász - tor - ta - nyá - ra.</p> <p>pász - to - rok va - lá - nak, ő - ri - zék a nyá - jat</p> <p>in - dul - ja - tok gyor - san! pusz - ta is - tál - ló - ban.</p>	<p>1. Meny - nye - i fény ter - jedt széj - jel,</p> <p>2. Lát - tá - ra e cso - dás fény - nek,</p> <p>3. Nem pa - lo - ta a la - ká - sa,</p>
<p><i>mf</i> 1. Sö-tét éj - jel An-gyal szá-l lott</p> <p><i>p</i> 2. Ott a ta - nyán Kik vir - raszt - va</p> <p><i>f</i> 3. Kel - je - tek fel Föl - le - li - tek</p>	<p>Bet - le - hem tá - já - ra a pász - tor - ta - nyá - ra.</p> <p>pász - to - rok va - lá - nak, ő - ri - zék a nyá - jat</p> <p>in - dul - ja - tok gyor - san! pusz - ta is - tál - ló - ban.</p>	<p>1. Meny - nye - i fény ter - jedt széj - jel,</p> <p>2. Lát - tá - ra e cso - dás fény - nek,</p> <p>3. Nem pa - lo - ta a la - ká - sa,</p>

<p>jel, osz - lik az éj - jel,</p> <p>nek, meg - fé - lem - lé - nek,</p> <p>sa, Bar - mok közt szá-l lá - sa.</p>	<p>Föld - re szállt az</p> <p>De az an - gyal</p> <p>Ő HOZ NÉK - TEK</p>	<p>e - gek - nek Ki - rá - nya.</p> <p>így szól é - gi ajk - kal:</p> <p>Ő - RÖK ŰD - VÖS - SÉ - GET!</p>
<p>jel, osz - lik az éj - jel,</p> <p>nek, meg - fé - lem - lé - nek,</p> <p>sa, Bar - mok közt szá-l lá - sa.</p>	<p>Föld - re szállt az</p> <p>De az an - gyal</p> <p>Ő HOZ NÉK - TEK</p>	<p>e - gek - nek Ki - rá - nya.</p> <p>így szól é - gi ajk - kal:</p> <p>Ő - RÖK ŰD - VÖS - SÉ - GET!</p>
<p>El - osz - lott a sö - tét éj - jel,</p> <p>Szi - vük - ben meg - fé - lem - lé - nek,</p> <p>Bar - mok kö - zött a szá-l lá - sa.</p>	<p>Föld - re szállt az</p> <p>De az an - gyal</p> <p>Ő HOZ NÉK - TEK</p>	<p>e - gek - nek Ki - rá - nya.</p> <p>így szól é - gi ajk - kal:</p> <p>Ő - RÖK ŰD - VÖS - SÉ - GET!</p>
<p>9 El - osz - lott a sö - tét éj - jel,</p> <p>Szi - vük - ben meg - fé - lem - lé - nek,</p> <p>Bar - mok kö - zött a szá-l lá - sa.</p>	<p>Föld - re szállt az</p> <p>De az an - gyal</p> <p>Ő HOZ NÉK - TEK</p>	<p>e - gek - nek Ki - rá - nya.</p> <p>így szól é - gi ajk - kal:</p> <p>Ő - RÖK ŰD - VÖS - SÉ - GET!</p>

C Giusto, pastaso (♩=126)

S. *p* 1. A kis Jé - zus a - rany - al - ma, Bol - dog -
f 2. Ó, te du - dás, mit szun - di - kálsz? Fé - nyes

A. *p* 1. A kis Jé - zus a - rany - al - ma, Bol - dog -
f 2. Ó, te du - dás, mit szun - di - kálsz? Fé - nyes

T. *p* 1. A kis Jé - zus a - rany - al - ma, Bol - dog -
f 2. Ó, te du - dás, mit szun - di - kálsz? Fé - nyes

B. *p* 1. A kis Jé - zus a - rany - al - ma, Bol - dog -
f 2. Ó, te du - dás, mit szun - di - kálsz? Fé - nyes

S. sá - gos Szűz az any - ja, Két ke - zé - vel
 az ég nem kell lám - pás. Ver - jed, ver - jed

A. sá - gos Szűz az any - ja, Két ke - zé - vel
 az ég nem kell lám - pás. Ver - jed, ver - jed

T. sá - gos Szűz az any - ja, Két ke - zé - vel
 az ég nem kell lám - pás. Ver - jed, ver - jed

B. sá - gos Szűz az any - ja, Két ke - zé - vel
 az ég nem kell lám - pás. Ver - jed, ver - jed

6 sá - gos Szűz az any - ja, Két ke - zé - vel
 az ég nem kell lám - pás. Ver - jed, ver - jed

S. á - pol - ja, Lá - ba - i - val rin - gat - ja.
 ci - te - rád, Zengi Jé - zus - nak szép nó - tát!

A. á - pol - ja, Lá - ba - i - val rin - gat - ja.
 ci - te - rád, Zengi Jé - zus - nak szép nó - tát!

T. á - pol - ja, Lá - ba - i - val rin - gat - ja.
 ci - te - rád, Zengi Jé - zus - nak szép nó - tát!

B. á - pol - ja, Lá - ba - i - val rin - gat - ja.
 ci - te - rád, Zengi Jé - zus - nak szép nó - tát!

11 á - pol - ja, Lá - ba - i - val rin - gat - ja.
 ci - te - rád, Zengi Jé - zus - nak szép nó - tát!

D Parlando

Soprán (S):
mf 1. Mos - tan ki - nyílt egy szép ró - zsa - vi - rág, A - kit ré - gen várt az e - gész vi - lág.
p 2. Ki é - ret - tünk ma - gad meg - a - lá - zád, Vedd ked - ve - sen szí - vünk ál - do - za - tát.

Alto (A):
mf 1. m _____ m _____
p 2. a _____ a _____

Tenor (T):
mf 1. Mos - tan ki - nyílt egy szép ró - zsa - vi - rág, A - kit ré - gen várt az e - gész vi - lág.
p 2. Ki é - ret - tünk ma - gad meg - a - lá - zád, Vedd ked -ve - sen szí - vünk ál - do - za - tát.

Bass (B):
mf 1. m _____ m _____
p 2. a _____ a _____

Soprán (S):
pp m _____ m _____
mf a _____ a _____

Alto (A):
pp Bet - le - hem - ben ki - bim - bó - zott zöld ág, Ki - rály - nem - ből nagymél - tó - ság.
mf Di - csó - sé - ged, meg - vál - tó Is - te - nünk, En - gedd mél - tón zen - ge - dez - nünk!

Tenor (T):
pp m _____ m _____
mf a _____ a _____

Bass (B):
p Bet - le - hem - ben ki - bim - bó - zott zöld ág, Ki - rály - nem - ből nagymél - tó - ság.
f Di - csó - sé - ged, meg - vál - tó Is - te - nünk, En - gedd mél - tón zen - ge - dez - nünk!

Az első „rondótema-tétel” (A, Betlehem városba) a darab elején és végén kétszer, amúgy a „közjátéktételek” között (B, C, D) csak egyszer hangozzék el.

A kétszeri elhangzásnál a szoprán a kísérő szólamok utolsó szótagjával egyidőben kezdheti az ismétlést. Praktikus először halkan, vagy csak kisebb kórossal, a legvégén nagy lassítással énekelteni.

A darab szerkezete:

A - B - A - C - A - D - A

INTERJÚ REGŐS ZSOLTTAL, A MISKOLCI NEMZETI SZÍNHÁZ KARIGAZGATÓJÁVAL, A FRÁTER KÓRUS VEZETŐJÉVEL

Miskolc utcáit járva alig találhatunk olyan embert, aki még nem hallotta **Regős Zsolt** nevét, aki nem csak színházi munkásságával, de több kórus vezetésével, koncertek és egyéb események szervezésével is kivívta magának a megyeszékhely lakosainak tiszteletét. A városban több kórust és együttest is vezet és vezetett, mint a **Fráter kórust, Regős Vokált, Szent Ferenc kórust, Szitosz kórust, Spirituálé együttest** és még sorolhatnánk.

Regős Zsolt

Regős Zsolt maga nem miskolci születésű, Tápiógyörgyén élte fiatal éveit, majd Esztergomban tanult gimnáziumban és Miskolcon, a Zeneművészeti Főiskolán végezte el tanulmányait. A miskolci konziban kezdett el dolgozni korrepetitorként, majd a Miskolci Nemzeti Színháznál foglalta el ugyanezt a posztot.

R.A.: Korrepetitorként kezdted, aztán a színház karnagya, majd karmestere lettél, hogyan történt ez?

R.Zs.: Ez is a véletlenen múlt, mint sok minden más az életemben, ugyanis egy hangszeres próbajátékra kísértem egy kürtöst a színházban, mint annak idején a konzi korrepetitora. Azon a próbajátékon, mint beugró más hangszereseket is kellett kísérem, sőt egy énekest is, szintén beugrásként. A vezetésnek annyira megtetszett a zenei hozzáállásom ehhez a beugráshoz, hogy felajánlották a színházi korrepetitori állást, azonnal. Akkor indult Miskolcon az operajátszás újra. A második évben volt opera a Carmen, amit végig korrepetáltam, később jött a Trubadúr, majd a Parasztbecsület. Ezeknek a hatására alakult ki bennem, hogy a színházi énekkarnak szüksége van egy „gazdára”, így felvettem az igazgatóságnál, hogy elvállalnám az énekkar vezetését. Előtte ilyen poszt nem volt ott.

A vezénylés szintén véletlenesen múlt, az akkori karmester egy gálaestre bejövet télvíz idején, elcsúszott és eltörte a karját.

Az előadás előtt két órával hívtak fel, hogy nekem kell végigvinnem a gálát. A felettesek számára, ez úgy tűnt, hogy működik, így az akkori direktor megbízott előbb operettek vezénylésével, majd később musicaleket és Csajkovszkij Diótörőjét is dirigálhattam.

R.A.: A színházi kórus mellett vezeted még a Fráter György Katolikus Gimnázium Gospel Kórusát és a Miskolci Minorita Templom Szent Ferenc Templom kórusát is. Ezek közül melyik áll igazán a legközelebb hozzád?

R.Zs.: Mindegyik más. Változott a helyzet; korábbi években a Fráter kórus állt közelebb hozzám, de most a színházi énekkarral szeretnék magasabb szintre jutni, tökéletesebb megszólalásokat kialakítani. Talán velük való munka az igazán karvezetői. A Szent Ferenc kórus igazi kihívás, hogy hogyan lehet az abszolút amatőrökből zeneileg megfelelő, sőt jó színvonalú énekegyüttest kialakítani. A Fráter kórusról meg annyit, hogy ők voltak igazán a mindenem, de nagyon kicserélődött a társaság, színvonalban is hozzáállásban is

R.A.: A színházi kórusokkal vannak a darabokon kívüli terveid?

R.Zs.: A külön koncerteket évente két-három alkalmat szeretnék szervezni, és emelni a színvonalat, de első feladat, hogy lét-

számban növeljük a kórust, mert sajnos a gazdasági recesszió miatt a leépítések során a létszám lecsökkent 22 főre. Eddig is sokfajta zenét csináltunk; karácsonyi összeállítást, Mendelssohn koncertet, Vivaldi Gloriát, Pergolesi Stabat Matert és nem utolsósorban szimfonikus metált is Hollandiában az Epica együttesel.

R.A.: A Fráter György Katolikus Gimnázium kórusát már többször emlegettük, ami egészen egyedi programot tud nyújtani gospel zenei műsorával. Ha jól tudom a kórus 20 – 21 éves. Hogyan alakult, mik voltak a körülményei, hogy lett egy gospel kórus belőle?

R.Zs.: Az 1992-es év az iskolaindítás éve. Azon a tavaszon már szerepeltem egy 15 fős

Regős Zsolt és a Gospel Kórus

leánykarral. Rá egy évre egy 25 fős leánykarral Éneklő Ifjúságon is indultunk, valamint Bydgoszcz, Lengyelországban, egy ifjúsági

Katolikus Gimnázium Fráter Kórusa 2012, vezényel: Regős Zsolt

fesztiválon is részt vettünk. Ezek a fellépések még mind klasszikus iskolai fellépések voltak. Amikor kiegészültünk fiúkkal, akkor kezdtem el először afrikai, zulu, dalokat énekelteni, de a korábbi Regős Vokál repertoárból szerettem volna átvenni dalokat, velük azonban angol nyelven énekeltek ezeket, és úgy gondoltam,

hogy a hallgatóságnak is és a kórusnak is az a jobb, ha magyar fordítással is énekeljük őket. Az iskola jellegéből adódóan egyre több ilyen művet tűztünk műsorra és kezdtük érezni a dalok megszólaltatását, stílusjegyeit. Később a fesztiválok adták az újabb ötletet, hogy egye több ilyen dalt énekeljünk. Remek hangszereseket is találtam, teljes volt a gospel stílus megszólaltatása.

R.A.: Régebben más együttesekkel is, mint az említett Regös Vokál, vagy a Spirituálé Együttes, foglalkoztál már afro-amerikai, amerikai zenével. Honnan jött ez a vonzás, mi volt a kiváltó oka?

R.Zs.: Egy koncertélmény. A hetvenes években Budapesten koncertezett a Golden Gate kvartett és rám, akkor 19 évesen, nagyon nagy hatással volt az ő zenéjük és interpretációjuk. Ekkor fogalmazódott meg bennem, hogy ezt a zenét én tanulmányozni fogom és lesz olyan csoportom, akikkel ezt művelem. Másrészt, spirituálék és gospelek tartalma a mély hit és a szabadságvágy, ezek a témák mindig is foglalkoztattak.

R.A.: A közönség ezt hogy fogadta akkor és ma, legyen az világi, vagy vallásos?

R.Zs.: Akkoriban, a '70-'80-as években, az angol nyelv miatt volt probléma, még a Regös vokállal, bár szerencsénkre sokan nem beszéltek a nyelvet, így nem tudták, hogy miről szól, például november 7-i műsorban „Sometimes I feel like a motherless child” dalt nagy sikerrel énekeltek. Manapság többen felteszik a kérdést hogy, bár tetszik a program, miért nem éneklünk autentikus magyar zenét, a válaszom ilyenkor az, hogy a sok TV csatorna közül mindenki maga választja ki a megfelelőt.

R.A.: Vissza a kórushoz, nemrég érdemelték ki Miskolc Város Nívó díját, előtte pár hónappal pedig Prima Primissima díjat is kaptál. Hogy érintett ez téged, valamint a kórust? Mire ösztönöz?

R.Zs.: Első reakció természetesen a meglepetés, a jóleső érzés, hogy fölfigyeltek a munkámra, illetve a csoportom sikereire. Ugyanakkor jelzés, hogy jó úton haladtam eddig, de nem szabad pontot tenni a munka végére.

R.A.: Több külföldi úton is voltatok. Mi volt azok közül a legnagyobb élmény számodra, vagy a kórusodnak?

R.Zs.: Egy nyár volt, ami kiemelkedik. A

„Fráter kórus legszebb nyara”, amikor egymás után voltunk Németországban egy fesztiválon, majd egy hét itthon tartózkodás után egy olaszországi fesztiválon. Talán akkor volt az egyik legjobb képességű és összetételű a kórus.

R. A.: Mik a további tervek? További 20 év?

R.Zs.: Most kórusépítés, csapatépítés folyik. Az elmúlt két évben nagyon sok jó énekes végzett az iskolában, ennek hatására most egy nagy szakadékból van a kórus, ahonnan kemény munkával alapokat lerakva, megpróbálom újra kiemelni a csoportot, létszámot növelve, lelkesedést szítva.

R.A.: Az összes kórusodat összevetve mely koncertélmények voltak rád a legnagyobb hatással?

R.Zs.: Én most hármat tudok felsorolni, az egyik, amikor

Vivaldi Glóriáját vezényelhettem zenekarral és énekkarral, ez mind a színházi együttesrel. Szerintem sikerült jó színvonalal megszólaltatni.

A másik, amikor a Solymári Gospel Fesztiválon, még a fráteresekkel, egy összkart raktunk össze az összes fellépő kórusral záró számként, ahol közel 100 énekes énekel a színpadon és irányíthattam őket.

A harmadik élmény az a holland Epica együttes tíz éves jubileumi koncertjének vezénylése 4000

ember előtt, ahol egy nemzetközi társaságot kellett kézben tartanom. Itt nem csak metázenét, hanem klasszikus zenét is vezényelhettem, mint például Pergolesi Stabat Materét.

És még lehetne sorolni, mert rengeteg van, ide tartozhat a 20 éves Fráter kórus koncert tavalý, vagy a John Rutter szerzői est az Operafesztiválon.

R.A.: Van olyan példaképed, akire felnézel?

R.Zs.: Két ember; Reményi János, aki karvezető volt és Selmezi György, aki zeneszerző, zongoraművész. Tőlük szakmaiságot, a zene megfejtését és azt, ahogy a darabokhoz hozzá kell állni, azt tanultam meg.

R.A.: Mi az az álommű, amit szívesen vezényelnél valamikor?

R.Zs.: Kettő ilyen is van, az egyik a Fauré Requiem, a másik pedig George Gershwin Porgy és Bess operája.

R.A.: Több tanítványod is a zenei pályát választotta, a te határodra. Kikre vagy közülük legbüszkébb?

R.Zs.: Természetesen mindre, de a teljesség igénye nélkül megemlíteném Szerdahelyi Pál, Dani Dávid operaénekeseket, Pap Eszter Mária, magánénekest, valamint Stefancsik Annamária, színházi előadóművészi pályán van. Meg persze lányom, Regös Amarilla, aki az ELTE-n van karvezetés szakon, fiaim szintén zenei pályán dolgoznak, Ádám, a színház zenekarában ütős és több zeneiskolában ütőtanár, Levente pedig hangmérnök.

Regös Amarilla

ELTE BTK Zenei Tanszék

Fotó: Takács József

Keszthely visszfénye

GYÖNYÖRŰEN FÚJD A FLÓTÁD!

Idén is Kállay Gábor volt a kurzusvezető tanár a KÓTA által szervezett XXIII. nyári keszthelyi reneszánsz barokk zenei táborban, blockflöte, fafúvós hangszerek, reneszánsz és barokk előadói gyakorlat témakörben. Neve ismerősen cseng a zene világában, hiszen sokoldalú művész és pedagógus. A hazai opera- és koncerténeklés, egyúttal a régizene egyik meghatározó, megbecsült alakja, zeneszerzőként, karnagyként, karvezetőként is aktívan jelen van hazai zenei életünkben. Tevékenysége elismeréseként 2009-ben KÓTA-díjat kapott a hangszeres kategóriában. Miként mondja, igen büszke erre a díjra, és sokra értékeli, mert olyan kimagasló zenei személyiségekkel együtt kapta meg, mint például Vajda János, akinek két operájában is énekelt, és Tóth Péter, szintén jeles zeneszerző. Kállay Gábor egyébként maga is zeneszerző és jól játszik hegedűn is (megboldogult úrfikorában a Műegyetem zenekarában is húzta), és kisgyerekkori elsárgult, első szerzeményeitől kezdve mára művek hosszú sorát vetette papírra. Bár eredetileg műszaki pályára készült, de a körülmények és a hajlam végül is diadalmaskodtak a sorson: erőteljes suhintásaikkal minduntalan a csodás zenei pálya felé terelgették, úgyhogy végül egyszer csak azon vette észre magát, hogy több hangszeren játszik, zenét szerez, zenekart és kórust dirigál, énekel az Opera színpadán és zenét tanít. És nem utolsó sorban a keszthelyi tábor állandó kurzusvezető tanára.

– Melyek a tapasztalatai az eddigi keszthelyi zenei táborokról? Évről évre mindig ugyanazokból a szakmai panelekből építkezik-e, vagy hoz-e, újat is a résztvevők számára?

– A keszthelyi zenei tábor idén júliusban immár huszonharmadik éve tárta ki kapuit a régizene iránt érdeklődők, a tanulni vágyók előtt. Még anno Czidra tanár úr kezdte el ezt a kurzust, az ő halála után én vettem át. Idén a tizenharmadik éve, hogy én vezetem. Ezen a nyáron tizenegy magyar résztvevője volt a kurzusnak. Mindig jönnek új emberek is, akik miatt friss vérkeringés lép be az egészbe. Ezért mindenféleképp igyekszem új ismereteket, anyagot is tanítani, tekintettel azokra, akik visszajárók, akik a kezdetek óta minden évben ott vannak, nehogy elunják magukat, nehogy mindig ugyanazokkal a darabokkal, ugyanazokkal a módszerekkel foglalkozzunk. Így minden egyes keszthelyi tábor az én számomra is mindig új kihívás, új izgalom. Az idei táborban az enyémen kívül volt még tánckurzus (Aranyos Ágota) és népi éneklési kurzus (Bodza Klára) vezetésével. Czidra tanár úr egyik kutatási területe épp a régi zene és a népzene kapcsolatával foglalkozott, úgyhogy megalapozottak a szellemi gyökerek.

– Önt jobbra régizenészként és operaházi magánénekesként ismeri a nagyvilág. Karmesteri, karvezetői tevékenysége kevésbé áll reflektorfényben, holott karnagyként, karvezetőként oratorikus művekben is gyakran részt vesz.

– A budapesti Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskolában tanítok, ahol összefogom mindazokat a tanszakokat, amelyekkel régi zenét lehet előadni, majdnem minden évben van egy-egy nagyobb vállalkozásunk, mint például Händel Szent Cecília-ódája, vagy Monteverdi Orpheója, amelyben kórus is szerepel. Ezeket én szoktam betanítani és vezényelni, ily módon a kórusmunka is szervesen hozzátartozik a repertoáromhoz. Ez érdekes színfolt az életemben.

A vezénylésről annyit, hogy valaha volt a pedagógusok számára – és talán még a mai napig is létezik – úgynevezett kötelező továbbképzés. Ebben lehetett választani vezénylést is. Ezt a továbbképzést hajdan Gál Tamás vezette, aki akkoriban a MÁV

Szimfonikusok karmetere volt. Önala több évig tanultam a vezénylést is.

Az oratorikus művek előadásához Lax Éva kolléganőm révén jutottam, aki szintén a Wiener-konziban tanít és a régi stílust igen-igen remekül tanítja. Nyugodt lélekkel mondhatom, aki Magyarországon a professzionális világ-

Az EXCANTO Együttes - Keszthely 2012

ban régi zenét énekel, szinte mindenki volt az ő növendéke. Neki támadt az az ötlete – mivel nagyon hosszú ideje voltunk kollégák, és sokat is énekelünk együtt –, hogy én, aki vezényléssel

Az EXCANTO Együttes - Keszthely 2012

is foglalkozom, és hangszeres is vagyok, talán képes lennék arra, hogy a Weiner-iskolában nagy oratóriumokat összehozzunk és előadjunk. Úgy vélte, el tudom vezényelni, be tudom tanítani, és az énekesekhez is értek. Így hoztuk össze hét-nyolc évvel ezelőtt Monteverdi Orpheóját, tavalay Purcell Dido és Aeneasát. A közbeeső időben pedig Händel Szent Cecília-ódáját, amely azért volt különösen emlékezetes, mert a Zeneakadémia Nagytermében nagy sikerrel adtuk elő a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola Zenekarával és Kórusával, az én vezényletemmel.

– Ön a komolyzene sokféle ágában mozog otthonosan, ezért nyilván van rálátása, hogy a zenei életünket sokáig emésztő kórokból kigyógyultunk-e mára. Az egyik ilyen kórság, hogy ki nem mondottan frontok léteznek a zenei életben: például a hangszeresek lefitymálják a vokális zenét, a kóruséneklést, de ilyen front húzódik például a komolyzene és a dzsessz, a komolyzene és a könnyűzene közt is. Ön egyszerre vokális és hangszeres zenészként, karnagyként, karvezetőként, zeneszerzőként és pedagógusként hogy érzékeli ezeket a frontokat? Egyáltalán: léteznek-e ezek a frontok még ma is?

– Amikor én voltam zeneakadémista, jó pár évvel ezelőtt, akkor valóban találkoztam ilyesmivel, de azt hiszem, hogy ezen a téren a világ nagyot lépett előre, és ma már nem létezik, de nem is divat ez a „front” dolog idehaza. Ráadásul mára már létrejött és él egy új „műfaj” is – crossovernek hívják –, amelyet olyan művészek teremtettek, akik komolyzenész létükre mondjuk dzsesszel foglalkoznak és dzsesszmuzikusokkal játszanak együtt, ilyen például Horgas Eszter fuvolaművész.

– Ahogy ezt említi, nekem rögtön beugrik Benny Goodman, a világhírű dzsesszklarinétos, aki Mozart A-dúr klarinétötösét és klarinétversenyét játssza hitelesen, vagy Cziffra György, aki „dzsesszesen” zongorázik klasszikus Lisztet, vagy – hogy időben közeli példát hozzak –, az épp most Magyarországon vendégszerepelt King's Singers, amely Beatles-dalokat is előad, és hazai kórusaink, amelyek mind gyakrabban könnyűzenei feldolgozásokat énekelnek. Folytathatnám a példákat a merev műfaji határok jelenkori elmosódására és az új, „vegyes műfaj” kialakulására. És mintha mostanában a Bartók rádió is rámozdult volna erre az új tendenciára, új jelenségekre. Ezt lehet szeretni vagy nem szeretni, de nem tudomásul venni nem lehet.

– Azt tapasztaltam, ahogy fiatal korom óta haladt előre az idő, inkább kölcsönös megbecsülés alakult ki a hajdani mereven szembenálló frontok közt egymás iránt, a régi frontok pedig eltűntek.

– Kedvező irány ez, vagy egyszerűen a komolyzene lépett a könnyebb ellenállás, a tinglitangli, a „hakni” felé?

– Nem szeretem a „hakni” kifejezést, nem is pontosan illik ezekre az új jelenségekre. Szerintem egyszerűen akárki akárhol zenével foglalkozik, és bármiféle produktumot létrehoz, azt mindenféleképp értéknek és hasznos dolognak tekintem, még ha csak egy embert is tud megszólítani vele. Úgyhogy igen, igen a válaszom, kedvező iránynak tekintem a szigorú műfaji, stílári határok jelenkori feloldódását. De ha csak ez a feloldódás létezne – ettől óvok mindenkit –, az bizony nem lenne jó. Csak ha egymás mellett léteznek a régi és az új formák, akkor érzem kedvezőnek a változásokat. Alapvetően, roppantmód fontos, hogy megmaradjanak a tiszta műfajok, műnemek, formák, stílusok, irányzatok is. De mellettük minden egyébnek létjogosultságot kell adni.

– Vegyük az ön példáját: ha egy személyben ennyire sokfajta zenei irányultság van jelen, lehet-e, képes-e magas színvonalat nyújtani mindegyik műfajban, műnemben, stílusban, irányzatban?

Az EXCANTO Együttes - Keszthely 2012

– Reményeim szerint igen. A személyes tapasztalatom ugyanis az, hogy ez a sokféle dolog erősíti egymást. Nyilván van, aki ezt nem így gondolja, de szerintem erősítik egymást.

– Szóval kimondhatjuk az ön tapasztalataiból levonható következtetést: csak zenész létezik, és nincs alá- vagy fölérendelt operista, vokális vagy hangszeres, vagy régizenesz, vagy a dzsesszt játszó Cziffra György szembeállítva a klasszikus Lisztet játszó Cziffra Györggyel. E dolgok békés egymás mellett élésének ideális állapota azonban

Az Ózdi LAURUM koncertje - Keszthely Tükörterem 2011

legtöbbször nem alakul ki harcok nélkül. Csak egy példa erre: három-négy évtizeddel korábban komoly csatározás zajlott idehaza az az idő tájt divatba jött régizenei irányzat befogadása körül. Azok, akik akkor ellenezték, azzal érveltek, ugyan mi értelme van a régizenei előadói stílusnak, ugyan miért kellene eredeti hangszereken előadni korabeli műveket. Hogy áll ma ez a vita, tart-e még, vagy végleges kiegyezéssel zárult?

– Igen, ez a csatározás is létezett. Emlékszem, harminc-nyolcvan évvel ezelőtt, fiatalkoromban tanúja voltam, amikor a régizenejátszás (rég műveket kizárólag korabeli hangszereken szólaltatni meg) kialakult Magyarországon, s néha még azon belül is, a különböző irányzatok között is volt egyfajta szembenállás. Ennek – túl az esztétikai okokon – volt egy prózai oka is, hogy ki tudja a piacot jobban lefedni, megszer-

A fúvós tanítványok a zárókoncerten 2008

ezni, de ma már inkább elfogadás, befogadás jellemzi a hazai zenei életet, és összefogást érzek a régizeneszek közt is. És valljuk meg őszintén, hogy harminc-negyven évvel ezelőtt a régizeneszek nagy része azért lett régizenesz, mert elindult valamerre a zenei pályán, és ott esetleg nem ért el sikereket. A frissen indult régizenei irányzat viszont akkortájt toborozta a zenészeket, ahol könnyebben jutott lehetőségekhez. De ma már a régizeneszek is csak akkor tudnak labdába rúgni, ha a legmagasabb szintű zenei tudással rendelkeznek. Ma már egészen

Kiskórus a zárókoncerten a Nagybálszobában 2008

elképesztően jó muzikusaink vannak ebben a műfajban is. Olyannyira, hogy mára úgyszólván fordult a kocka, ma sokszor a régizeneszek „nézik le” a modern hangszeres zenészeket, különösen akkor, amikor azok is próbálkoznak régi, mondjuk barokk zenét előadni. Amit szintén nem tartok helyesnek, mert mindenkinek joga van mindenfajta zenét játszani, és mindenfajta megközelítésnek létjogosultsága van. A határok feloldódása, a műfajok keveredése ezen a területen is egyre inkább tért hódít. Ma gyakran vagyunk tanúi annak, hogy modern hangszeres játsszanak mondjuk barokk zenét, – historikus manírokkal. És – bármilyen furcsa – ezekből is elsőrangú előadások születnek.

– Az alapos régizenei kitérő után jogos a kérdés: ön elsősorban instrumentális régizenesz vagy

vokális opera- és koncerténekes, zeneszerző, karnagy, kórusvezető, vagy pedagógus?

– Még ha muszáj lenne, se szeretnék választani. Ha meg tudom valósítani, ami Kodálynak is a nagy eszméje volt, hogy egy igazi zenész három dolgot tud összeolvasztani: egyrészt az előadóművészetet, másrészt az alkotóművészetet, harmadrészt pedig a pedagógusi tevékenységet, akkor elértem a célom.

– Az első két kodályi feltétel művészi adottság kérdése, ezt vagy kapjuk a bölcsőben, vagy nem, azonban a harmadik, a nevelői tevékenység nem mindenkinek „áll kézre”. Ön igazán szerencsés alkat, hogy mind a hármat teljességgel birtokolja. Hogyan lett pedagógussá?

– Egyszerű a válasz: két lányom van. Amikor iskoláskorba kerültek – de már előtte is –, otthon természetesen tanítottam őket mindenféle hangszerre, és énekelni is, persze. Lelkesen, nagy érdeklődéssel foglalkoztak ezekkel. Amikor zeneiskolába kezdtek járni, abban az időben divat volt zsúrokat tartani, és egy-egy családnál időről-időre rengeteg gyerek jött össze. És hát bizony szétszedték a lakást alaposan egy-egy ilyen alkalommal. A lányaim a Bakáts téri Zenei Általánosba jártak, mindegyik osztálytársuk tanult valamilyen hangszeren. Az egyik ilyen zsúron, amikor már nagyon elkanászodtak otthon a lakásban, az a zseniális ötletem támadt, hogy ha mindenki tud valamilyen hangszeren, akkor csináljunk egy zenekart.

Alakítottak egy osztályzenekart, és én foglalkoztam velük. Amilyen hangszeren tanultak, arra készítettem nekik hangszerátíratot. Be kell vallanom, a legmélyebben megdöbbenett, hogy ezek a közös zenélések a gyerekeknek mekkora élmények voltak, és onnantól kezdve csak ezt akarták csinálni. Az iskolában, és a IX. kerületben is többször felléptek. Ott hallotta őket a Szentmáry Kálmán, a zeneiskola igazgatója, s megkérdezte tőlem, nem lenne kedvem mindezt hivatalos keretek közt is csinálni. Így kerültem be a zeneoktatásba. A lányaimból pedig természetesen zenészek lettek.

Eddig két iskolában tanítottam, a ferencvárosi Ádám Jenő Zeneiskolában és a már említett Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskolában. Sajnos, idén a ferencvárosit ott kell hagynom, mert annyi új feladatom gyűlt össze, hogy nem győzök két helyen tanítani. Ugyanis a Weinerben olyan érdekes feladatot kaptam, hogy a szegedi egyetem felső szintű blockflöteoktatásához csatlakozva a furulyaoktatás tanári továbbképzésében vegyek részt.

– És az Operaházzal tart még a „szerelem”?

– Huszonöt évig voltam magánénekes az Operában, most három éve már nem...

– Akkor ön – huszonöt évnyi „szerelem” rá a bizonyosság – az emberi hangot, a „vox humana”-t is igen-igen sokra értékelheti, talán még a hangszereseknél is jobban szeretheti...

– Az éneklést mindig párhuzamosan műveltem a hangszeres játékkal. Soha nem akartam választani köztük.

– Mely operaházi szerepeit tartja a legemlékezetesebbnek?

– Hogy főszerepeket énekeljek, az teljes embert kívánt volna. Két Mozart-főszerepet énekeltem, a Don Giovanniból Don Ottaviót és a Szóktetés a szerájából Belmontét. Inkább középszerepeket vállaltam, amelyek mind zeneileg, mind hangilag, igényesek, de ezekből vagy negyvenet-ötvenet.

– Jövőre is találkozhatunk önnel a nyári keszthelyi reneszánsz és barokk táborban?

– Ha az egészségem és a Jóisten is engedi, igen.

Kocsis Klára

EUROPA CANTAT XIX PÉCS 2015

Július 24 – Augusztus 2.

www.ecpecs2015.hu

A világ egyik legnagyobb kórusfesztiválja visszatér Magyarországra!

EUROPA CANTAT

Az EUROPA CANTAT az Európai Kóruszövetség háromévente megrendezésre kerülő, több ezer énekest vonzó, 10 napos nemzetközi fesztiválja, amely a kórusvilág minden rétege számára kínál programokat:

- **több napos műhelyek** – kezdő énekaroktól a profi szintű együttesekig, minden műfajban, a gregoriántól a legújabb irányzatokig
- **egynapos "felfedező" műhelyek** – a hatékony beéneklés, megfelelő repertoárválasztás, légzéstechnika, stb.
- **karnagyi program** – műhelylátogatások, meghívott előadók szakmai előadásai
- **zeneszerző program** – szakmai programok komponistáknak
- **Music EXPO** – kották, könyvek, CD-k, további fesztiválok kiállítói s ezer más érdekesség
- **koncertek** – műhelyzáró koncertek, résztvevő kórusok és együttesek bemutatkozása, gazdag fringe program délután és este magyar és délszláv fellépőkkel, meghívott előadók hangversenyei
- **egyéb programok** – táncházak, kiállítások, turisztikai programok

A magyar együtteseknek, szakembereknek szóló, kiemelten kedvezményes ajánlatainkról 2014 tavaszán lehet majd tájékozódni honlapunkon!

A fesztivál remek lehetőség a magyar kóruskultúra legjavának felmutatására, a más nemzetek vokális hagyományaival vagy éppen újításaival való találkozásra, nemzetközi kapcsolatépítésre, barátkozásra!

ITT A HELYED! - PÉCS

Pécs egyszer már vendégül látta az EUROPA CANTAT-ot 1988-ban, amikor mindmáig egyetlen alkalommal jött a fesztivált az akkori Vasfüggöny mögé. A „legendás tízedik” azóta is elevenen él mind a 3672 résztvevőben, illetve része a pécsiek kollektív emlékezetének.

Pécs 2010-ben Európa Kulturális Fővárosaként óriási változáson ment keresztül: megújultak a város közterei, megépült az autópálya Budapestről, felépült a világszínvonalú akusztikával rendelkező Kodály Központ. A Zsolnay Porcelán Manufaktúra elhagyatott gyárterületének felújításával megszületett a Zsolnay Kulturális Negyed, amely régi patináját visszanyerve egyedülálló kulturális szint és színteret varázsol a város életébe.

Ugyanebben az évben komoly szakmai és hangos közönségsikerrel zajlott le a Pécs Cantat 2010 – Európa Éneklő Kulturális Fővárosa nemzetközi kórusfesztivál, 1500 résztvevővel.

2015-ben az EUROPA CANTAT nemzetközi kórusfesztivál ismét énekesekkel tölti meg az egész várost! Itt a helyed!

Pécs: 2015 é(r)v, hogy énekeljünk!

ADD MEG TE A KEZDŐHANGOT!

I'm Hung(a)ry for...

Próbáld ki az I'm Hung(a)ry for... facebook alkalmazást és oszd meg velünk, hogy mely ZENEI IRÁNYZAT érdekel, mely KÓRUSMŰVEKET szeretnéd énekelni, megtanulni, meghallgatni és mely VOKÁLIS ELŐADÓMŰVÉSZEK előadását szeretnéd látni a fesztiválon 2015-ben!

Ötleteiddel gazdagítsd Te is a zenei és programkínálatot!

EUROPA CANTAT Baráti Kör

2012-ben megalakult az EUROPA CANTAT Baráti kör, amelynek egyik fő célja, hogy összefogja mindazokat, akik részt vettek az 1988-as EUROPA CANTAT X fesztivál előkészítésében, lebonyolításában. A múlt tapasztalatai mellett nélkülözhetetlen a tevékeny jelen: várjuk azon pártoló tagok, énekesek, karvezetők jelentkezését, akik segíteni szeretnék a 2015-ös rendezvényt a kezdeti ötletektől a záróhangverseny utolsó akkordjáig.

A fesztivál-előkészítés stábjához való csatlakozási szándékot a 72/500-393 telefonszámon vagy az info@ecpecs2015.hu email címen lehet jelezni

Egy kis technika... 97.

Számtalanszor aláhúztam a magánhangzók formálásáról szólván, hogy közülük az ajakkerekítéses hangzók tökéletes kerekítése mennyire fontos. Ezzel szemben megfigyelhetjük nagy énekesek video-felvételein, hogy esetenként egyáltalán nem tartják be ezt a szabályt, azonban ez mégsem gátolja meg őket a nehéz részek kivitelezésénél, és nem változik meg előnytelenül a hangszínük sem. Ennek az a magyarázata, hogy ha valamelyik technikai eszközük a két másik közül igen magas szintű, akkor az „mindent visz”.

Minden nehézséget áthidal, és tökéletes biztonságot nyújt, ugyanakkor a másik oldalt is segíti. Például, ha valakinek tökélyre fejlesztett zöngéje van, annak a zöngének a biztos helye, megbízható hangzása feledtetti a csak félig jelen lévő hangzókat. Ugyanez érvényes a tökéletesre kidolgozott levegő technikára is. Egyik énekes erre esküszik, hogy ez a legfontosabb, a másik arra. Valójában mindegyik fontos (hangzó képzés, levegő technika, rezonancia), de közülük az egyik kiemelés, helyes irányba terelése, valamennyire viszi, segíti a többit is.

Amatőröknél/gyerekeknél a hagyományos, magánének tanításnál alkalmazott módszerek nem működnek, se a zöngéépítésnél, se a levegő technika fejlesztésénél. (Ez nem jelenti azt, hogy a rezonancia használat, illetve a jó levegőzés ne lenne kívánatos és elérendő cél, csak éppen más módokon lehet eredményeket elérni) Egyedül a hangzó képzés az, amit csoportban, kórusban előtérbe lehet helyezni, jól lehet vele haladni, s a hangzók fejlődésével, járulékos eredményként, javul a rezonancia is és a levegő beosztás is. Például, ha egy Ű hangzót megfelelően kerekítünk, akkor az jótékonyan hat a torokra, lazul, ezáltal könnyebb a levegő útja a rezonáns üregek felé.

Teljességgel felesleges olyan instrukciót adni, hogy „Hozd előre a hangot... itt elől kell azt érezni”, stb. (Amatőr énekes nem tudja, hogy hol van az az „elől”, s főleg, hogy vigye oda a hangját...). Vagy: „Rekeszből lélegezzünk”...A csoportos hangképzésben járatos karnagynak kell tudnia, hogy milyen apró lépéseket, mozgásokat, gyakorlatokat kell/lehet elvégezni, ahhoz, hogy bekapcsolódjon a rezonancia, vagy kialakuljon a „rekesz-légzés”, anélkül, hogy egyáltalán elhangoznának ezek a kifejezések. A jó hangzóképzés mindkét irányban segít.

Dr. Bruckner Adrienne

- FELHÍVÁS - ZENÉS VASÁRNAP DÉLELŐTTÖK BUDAPEST MÚZEUMAIBAN

2013. október 1. – 2014. június 15. között

Szeretettel várjuk kórusaink, népzenei együtteseink írásbeli jelentkezését
három időpont megjelölésével.

Vasárnap délelőtti hangversenyeket az alábbi múzeumokban tartunk:

- Magyar Nemzeti Galéria - Budapesti Történelmi Múzeum - Néprajzi Múzeum -

További információ: KÓTA Titkársága 1537. Budapest, Pf.: 406.

Telefon: 225-3713 E-mail: kota@kota.hu

Egyes példányok (ára: 300,-Ft) beszerezhetők:

Nagykanizsán: Katona Noémi előadónál a Hevesi Művelődési Központban (Széchenyi tér 5-9.)

Pécsset - Pécsi Nevelők Háza Egyesület székházában (Pécs, Szent István tér 17.)

Tatabányán Saltzer Géza karnagynál és a Szerkesztőségben